

11003007
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.П. ДРАГОМАНОВА

СИСТЕМА І СТРУКТУРА

СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ:

ПАМ'ЯТІ АКАДЕМІКА Л.А. БУЛАХОВСЬКОГО

Збірник наукових праць

НАЦІОНАЛЬНА
ПАРЛАМЕНТСЬКА
БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНИ

КИЇВ
ЗНАННЯ УКРАЇНИ
2006

29086882
115
115
115

Обов'язковий примірник

Редакційна колегія:

В.І. Гончаров, канд. філол. наук, професор (відповідальний редактор);
А.М. Григораш, канд. філол. наук, доцент (відповідальний секретар);
М.Я. Брицин, докт. філол. наук, професор;
Л.П. Іванова, докт. філол. наук, професор;
Ф.О. Нікітіна, докт. філол. наук, професор;
Н.І. Озерова, докт. філол. наук, професор;
М.Я. Плющ, докт. філол. наук, професор;
О.О. Тараненко, докт. філол. наук, професор;
Л.С. Віннічук, канд. педагог. наук, доцент;
О.І. Дашенко, канд. філол. наук, доцент;
М.П. Дворжецька, канд. філол. наук, професор;
Т.І. Плужнікова, канд. філол. наук, доцент;
Т.В. Слободянюк, канд. філол. наук, доцент;
М.М. Тягунова, канд. філол. наук, доцент;
Н.В. Хруцька, канд. філол. наук, доцент.

Рецензенти:

Н.Л. Іваницька, докт. філол. наук, професор;
Є.А. Карпіловська, докт. філол. наук;
Т.Ю. Ковалевська, докт. філол. наук;
Л.М. Полюга, докт. філол. наук, професор;
О.А. Сербенська, докт. філол. наук, професор.

С40 Система і структура східнослов'янських мов: Пам'яті академіка Л.А. Булаховського: Зб. наук. праць (Редкол.: В.І. Гончаров (відп. ред.) та ін. — К.: Знання України, 2006. — 316 с. Бібліогр. в кінці ст. — Укр., рос.
ISBN 966-7201-26-0

У збірнику вміщено наукові праці докторантів, аспірантів, професорсько-викладацького складу мовознавчих кафедр Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова та інших вузів України з актуальних проблем східнослов'янського мовознавства. Тематика статей охоплює питання граматичної будови і лексичного складу східнослов'янських мов, етимології і словотвору, історії і взаємодії мов, культурології і стилістики. Об'єктом лінгвістичного аналізу виступають структурні одиниці різних рівнів мовної системи. У полі зору мовознавців питання фонетики, морфології, синтаксису, лексикології, термінології та лексикографії.

Для викладачів, аспірантів, студентів філологічних факультетів, учителів української та російської мов середніх шкіл та гімназій.

ББК 81.2я43

ISBN 966-7201-26-0

© Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова, 2006
© Автори статей, 2006

РОЛЬ АФІКСОЇДІВ У ТВОРЕННІ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИХ ГРУП СКЛАДНИХ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИХ СЛІВ

Словниковий склад української мови давно сформований, але водночас він є і відкритим. Лексична система хоч і повільно, але поповнюється іншомовними одиницями, серед яких особливе місце посідають терміни-інтернаціоналізми. Відомо, що більшість інтернаціоналізмів, які є основною одиницею інтернаціональної лексики, давно функціонують у різних сферах суспільної діяльності людини. Їх утворення пов'язане з найменуванням лінгвістичних, літературознавчих, філософських, культурологічних, економічних, торговельних, політичних понять і є наслідком географічних, економічних, культурних зв'язків з різними країнами. Цей шар лексики формувався в українській мові в різні періоди її функціонування в основному за рахунок грецьких та латинських лексичних запозичень.

Інтернаціональні слова вже були об'єктом дослідження в українській та російській мовах. Проте у лінгвістиці неодноразово порушувалося питання про доцільність та раціональність уживання іншомовних лексем. Більшість дослідників наголошують на тому, що іншомовне запозичення — це явище складне і водночас суперечливе, бо спірною є доцільність їх функціонування в лексичній системі. Одні вважають, що інтернаціоналізми збагачують мову, інші — навпаки, що вони вносять дезорганізацію у різні рівні мови, засмічують її, можуть негативно впливати на фонетичні, семантичні, словотвірні особливості певної мови. Проте вживання інтернаціоналізмів в умовах інтенсивного розвитку різних галузей науки залишається актуальним, оскільки вони виражають поняття міжнародного значення, що існують у багатьох мовах світу, тобто засвоєні з тим самим значенням з одного джерела в кількох мовах.

У вітчизняному та зарубіжному мовознавстві знайшли належне висвітлення питання функціонування інтернаціоналізмів (Л.П. Крисін, В.В. Акуленко), формування української соціально-економічної (Т.М. Дячук, Г.В. Чорновол, В.Л. Іщенко), електротехнічної (В.Л. Козак), металургійної (Н.К. Ктитарова), юридичної термінології (І.М. Гумовська), досліджено шляхи формування термінів на базі інтернаціональної лексики (М.А. Карпенко, З.І. Ломакіна, Л.П. Крисін), визначено локалізацію терміноелементів у тематичних групах, їх «семантичні трансформації»¹, розглянуто функціонально-стилістичні аспекти, а також доцільність їх використання в українській мові (О.І. Гутиряк, Т.Г. Скопюк, І.М. Гнатишева, Н.С. Авілова). Але актуальним залишається питання інвентаризації греко-латинських афіксоїдів, вироблення точних моделей, за якими творяться терміни-інтернаціоналізми в українській мові, розподіл за лексико-семантичними групами.

Слід відзначити, що відбувається «інтернаціоналізація як словника, так і способів словотвору слів. Розширення інтернаціонального лексичного фонду здійснюється через запозичення іншомовної лексики і створення нових слів на основі інтернаціональних морфем...»² Саме суфіксоїди іншомовного походження відіграють велику роль у творенні термінів-інтернаціоналізмів у різних терміносистемах, яка полягає в тому, що «багатослівне словосполучення навмисно замінюється двоелементним словом, у якому

¹ Куньч З. Греко-латинські терміноелементи в українській риторичній термінології // Українська термінологія і сучасність: Матеріали II Всеукраїнської наук. конференції. — К., 1997. — С. 73.

² Крысин Л.П. Лексическое заимствование и калькирование в русском языке последних десятилетий // Вопр. языкознания. — 2002. — № 6. — С. 27.

другий елемент виступає у ролі класифікатора.»¹ У роботі досліджуються складні терміни-інтернаціоналізми, утворені за допомогою найактивніших суфіксоїдів грецького та латинського походження — **-метр, -метрія, -скоп, -скопія, -граф, -графія, -лог, -логія.**

Метою роботи є визначення ролі суфіксоїдів іншомовного походження у формуванні складних термінів-інтернаціоналізмів, характеристика активності їх функціонування, регулярності та продуктивності, тому що вивчення інтернаціоналізмів передусім пов'язане зі встановленням спільних елементів у галузі термінології, яка охоплює сфери політики, науки, техніки і культури.

Для досягнення мети ставляться такі **завдання**: з'ясувати словотвірні особливості та семантику слів з найбільш активними суфіксоїдами інтернаціонального характеру **-метр, -метрія, -скоп, -скопія, -граф, -графія, -лог, -логія**; встановити їх співвіднесеність з іншими морфемами.

Отже, розширення інтернаціонального лексичного фонду української мови відбувається за рахунок функціонування складних інтернаціональних слів, які обслуговують наукову термінологію. «Інтернаціоналізація лексики різних мов досягла зараз такого рівня, при якому багато слів, а також кореневі і афіксальні морфеми стають спільними для різних мовних систем.»² У пропонованій статті аналізуються лексеми, які творяться за допомогою найактивніших афіксоїдів, а саме: **-метр, -метрія, -скоп, -скопія, -граф, -графія, -лог, -логія.**

Інтернаціоналізми об'єднуються в мікросистеми. Кожна мікросистема характеризується незамкненим рядом похідних і постійно поповнюється новоутворами. Найбільш поширеними в терміносистемах є такі суфіксоїди: **-гамія, -ген, -генез, -генія, -генний, -гонія, -граф, -графія, -дром, -едр, -завр, -зой, -кардія, -кінез, -ліз, -літ, -лог, -логія, -ман, -манія, -метр, -метрія, -морфізм, -навт, -номія, -оїд, -ома, -педія, -план, -скоп, -скопія, -стаз, -стат, -терія, -тип, -типія, -томія, -тропи, -урія, -фаг, -фікація, -філ, -фіти, -фоб, -фобія, -фон, -фор, -хорд, -хорія, -ценоз, -цифалія** тощо.

Усі зазначені морфеми утворюють терміни з різних галузей науки. Здебільшого значення інтернаціональних елементів відоме у вузькому колі науковців, тому новоутворене слово буде зрозумілим вченим певної спеціальності, які говорять різними мовами. Але розуміти лише значення греко-латинського суфіксоїда недостатньо, бо «прозорість внутрішньої форми таких термінів ще не забезпечує повноцінної інформації про зміст позначуваних ними понять.»³ А тому семантика слова з іншомовними формантами потребує комплексного аналізу. Варто детально зупинитися на лексико-семантичних особливостях найпоширеніших суфіксоїдів. Так, формант **-метр** (< грец. *metron* — міра, *metreo* — вимірюю) у структурі складного слова може означати: 1) прилад для вимірювання; 2) одиницю довжини в метричній системі.

Назви приладів для вимірювання складають досить велику групу: *болومتر, бутирометр, вакуумметр, вапориметр, варіометр, ватметр, веберметр, векторметр, віскозиметр, вольтаметр, вольтметр, галактометр, глейкометр, гравіметр, грамометр, денсиметр, денситометр, детонометр, деферентометр, дефометр, дилатометр, динамометр, діафанометр, дозиметр, евідіометр, едометр, еманометр, еріометр, естезіометр, інклінометр, інтер-*

¹ Лотте Д.С. Вопросы заимствования и упорядочения иноязычных терминов и терминологических элементов. М., 1982. — С.57.

² Критенко А.П. Грецькі елементи в українській мові // Мовознавство. — 1974. — №6. — С. 29.

³ Канделаки Т.Л. Об одном типе словаря международных терминологических элементов // Филол. науки. — 1967. — №2. — С. 39.

ферометр, квантометр, люксметр, люменометр, мегомметр, неарелометр, одометр, омброметр, омметр, оптиметр, піранометр, планіметр, поляриметр, потенціометр, резольвометр, реометр, рефлектометр, ротаметр, сферометр, таксометр, тахіметр, тахометр, тензиметр, тензометр, тоніометр, урометр, фазометр, хордометр та інші.

У межах цієї групи є ряд багатозначних термінів-інтернаціоналізмів. Так, суфіксоїд **-метр** входить до складу моделей для утворення термінів різних типів, а саме: прилади для вимірювання різних властивостей рідин, розмірів деталей, інструменти тощо. Наприклад, *ротометр*, означає: 1) прилад для вимірювання швидкості або витрати рідин, газів; 2) пневматичний прилад для вимірювання лінійних розмірів деталей машин; 3) поліграфічний прилад для визначення мікронерівностей формних пластин; *гоніометр* — це: 1) прилад для вимірювання двогранних кутів між гранями кристалів; 2) прилад для вимірювання кутів на голові та черепі; 3) радіотехнічний пристрій для вимірювання електричним засобом спрямленості антени радіопеленгатора з метою визначення напрямку радіосигналів, що надходять. Окрему групу утворюють назви інструментів із суфіксоїдом **-метр**. Так, *типометр* має два значення: 1) інструмент для контрольного вимірювання кегля і широких друкарських літер; 2) лінійка для вимірювання кількості рядків набору. *Геліометр* — астрономічний інструмент для вимірювання невеликих (до 1°) кутів на небесній сфері.

За допомогою суфіксоїда **-метр** утворюється відносно замкнена група слів, що позначає одиницю довжини в метричній системі: *кілометр*, *дециметр*, *міліметр*, *сантиметр*, *декаметр*.

Отже, проаналізований спеціалізований суфіксоїд **-метр** у структурі складного слова може виражати не лише «категорійну чи підкатегорійну належність поняття, а й класифікувати предмет, ділити його на дрібніші термінологічні підрозділи — групи, підгрупи тощо.»¹ Термінологічні групи формуються за рахунок багатозначності складних інтернаціональних слів. Це ще раз підтверджує високу словотвірну активність зазначеного іншомовного форманта.

Суфіксоїд **-метрія** (< грец. *metron* — міра, *metreō* — вимірюю) у складних інтернаціональних словах відповідає поняттю «вимірювання». Інтернаціоналізми з грецьким формантом можуть називати розділи медичних, фізичних, технічних наук, пов'язані з вимірювальними процесами: *актинометрія*, *анемометрія*, *астронометрія*, *аудіометрія*, *біометрія*, *геометрія*, *гідрометрія*, *гіпсометрія*, *гоніометрія*, *гравіметрія*, *графометрія*, *денситометрія*, *дозиметрія*, *економетрія*, *калориметрія*, *картометрія*, *соціометрія*, *стереометрія*, *тригонометрія*; методи вимірювання (*аргенометрія*, *віскозиметрія*, *дилатометрія*, *йодометрія*, *колориметрія*, *кулонометрія*, *ольфактометрія*, *потенціометрія*, *тахеометрія*, *тензиметрія*); прийоми, способи наукового аналізу та дослідження (*ацидиметрія*, *біотелеметрія*, *спірометрія*); аналіз якісної оцінки предмета, явища (*дендрометрія*, *комплексометрія*) тощо.

Слова розглядуваних груп мають і словотвірні особливості. Вони утворені шляхом поєднання двох іншомовних основ за моделями: «грецька + грецька» основи (*трибометрія* — < грец. *tribō* — розтираю і < грец. *metron* — міра, *metreō* — вимірюю), «латинська + грецька» (*ацидиметрія* — < лат. *acidys* і < грец. *metron* — міра, *metreō* — вимірюю). Однак визначити морфологічну природу суфіксоїдних основ важко, оскільки вони характеризуються невизначеністю щодо приналежності до іменних чи дієслівних основ. В українській мові ці інтер-

¹ Лотте Д.С. Вопросы заимствования и упорядочения иноязычных терминов и терминологических элементов. М., 1982. — С.57.

національні основи не співвідносяться з іменниками та дієсловами. Аналіз цієї групи слів засвідчує продуктивність та регулярність суфіксоїдів **-метр**, **-метрія**, оскільки вони беруть участь у творенні нових слів-термінів, повторюються у великих групах слів, тобто мають високий ступінь активності, і отже, за допомогою цих морфем утворюється продуктивний словотвірний тип.

Грецька морфема **-скоп** (< грец. *skopeō* — спостерігаю) у структурі складного слова вказує на зв'язок з поняттям «спостереження». Вона бере участь у творенні семантичної групи, до якої належать слова зі значенням назв оптичних апаратів, інструментів та інших приладів. Ця група термінів-інтернаціоналізмів є продуктивною: *анемоскоп*, *бронхоскоп*, *віброскоп*, *гальваноскоп*, *геліоскоп*, *гістроскоп*, *датаскоп*, *дефектоскоп*, *діафаноскоп*, *езофагоскоп*, *ендоскоп*, *епідіаскоп*, *епіскоп*, *іконоскоп*, *калейдоскоп*, *кінетоскоп*, *ларингоскоп*, *мікроскоп*, *нефоскоп*, *ректоскоп*, *риноскоп*, *статоскоп*, *стробоскоп*, *торакоскоп*, *фільмоскоп* тощо. Іменник *гіроскоп* позначає швидкообертове тверде тіло, вісь обертання якого може змінювати свій напрям у просторі. У цьому слові **-скоп** не вказує на зв'язок з поняттям «спостереження», але це тверде тіло застосовують при побудові систем автоматичного керування рухом суден, літаків, ракет тощо. Отже, все ж існує певний семантичний зв'язок цього слова з іншими словами зазначеного словотвірного гнізда.

За допомогою суфіксоїда **-скопія** (< грец. *skopeō* — спостерігаю) утворюються розділи різних наукових дисциплін: *дактилоскопія*, *спектроскопія*, *астроспектроскопія*, а також назви методів наукового, технічного чи медичного дослідження: *гастроскопія*, *бактеріоскопія*, *бронхоскопія*, *варіоскопія*, *вокаліскопія*, *гістроскопія*, *дефектоскопія*, *діафаноскопія*, *езофагоскопія*, *інтроскопія*, *ларингоскопія*, *ректоскопія*, *риноскопія*, *торакоскопія*, *уретроскопія*, *фарингоскопія*, *цистоскопія*.

Зазначені одиниці мови творяться за тими ж моделями, що і попередня група слів з суфіксоїдом **-метр**, **-метрія**.

Словотвірний грецький формант **-граф** (< грец. *graphē* — пишу, креслю, зображую) у складних словах вказує на особу, що пише, малює, займається різьбленням (*комедіограф*, *ізограф*, *ксилограф*). Словотвірний тип зі значенням особи є малопродуктивним. Продуктивність іншомовного елемента, проте, реалізується у другій групі — назві приладів, що автоматично записують (*арифмограф*, *афінограф*, *барограф*, *дилатограф*, *ергограф*, *кардіограф*, *курсограф*, *лімніграф*, *мареограф*, *метеорограф*, *піранограф*, *сейсмограф*, *стетофонограф*), та в групі, що означає фахівця з певної галузі науки (*археограф*, *бібліограф*, *географ*, *гідрограф*, *етнограф*, *історіограф*, *картограф*, *лексикограф*, *літограф*, *палеограф*, *стенограф*, *топограф*, *фотограф*).

Суфіксоїд **-графія** (< *graphō* — пишу, креслю) у термінах-інтернаціоналізмах вказує на зв'язок з поняттями «записування», «відображення» і утворює продуктивний словотвірний тип. Тут можна виділити кілька лексико-семантичних груп. До першої групи належать інтернаціоналізми з компонентом **-графія**, які називають галузі науки та їх розділи: *ампелографія*, *археографія*, *бібліографія*, *гідрографія*, *демографія*, *епістолографія*, *етнографія*, *зоогеографія*, *зоографія*, *кристалографія*, *ксерографія*, *лексикографія*, *літографія*, *номографія*, *одонтографія*, *океанографія*, *орфографія*, *остеографія*, *планетографія*, *плетизмографія*, *селенографія*, *стенографія*, *стратиграфія* тощо. Серед слів зазначеної групи можна виокремити слова, співвідносні з назвами різних наукових дисциплін, що мають у своєму складі суфіксоїд **-логія**, наприклад: *лексикографія* — *лексикологія*, *рентгенографія* — *рентгенологія*, *діалектографія* — *діалектологія*, *космографія* — *космологія*. Виділено й групу слів з формантом **-логія**, які семантично тотожні складним словам з суфіксоїдом **-графія**, а саме:

океанографія — те саме, що й *океанологія* — сукупність наук про фізичні, хімічні, геологічні та біологічні процеси у Світовому океані; *етнографія* — те саме, що й *етнологія* — наука, яка вивчає склад, походження, розселення і культурно-історичні взаємозв'язки народів світу, їхню матеріальну і духовну культуру, особливості побуту; *ампелографія* — те саме, що *ампелологія* — наука, яка описує і класифікує види й сорти винограду та вивчає шляхи подальшого поліпшення старих і створення нових сортів, *одонтографія* — *одонтологія* (назва терапевтичного розділу стоматології).

У сучасній українській мові також репрезентована лексико-семантична група з суфіксоїдом **-лог** (< грец. *logos* — слово, думка). До цієї групи належать іменники, що називають фахівців, спеціалістів з різних галузей науки, наприклад: *біолог* — фахівець з біології; *вулканолог* — фахівець з вулканології, той, хто вивчає вулканічні маси; *ларинголог* — лікар, фахівець з ларингології. Вона поповнюється ще такими складними інтернаціональними словами: *археолог*, *анастезіолог*, *антрополог*, *астролог*, *бактеріолог*, *бальнеолог*, *венеролог*, *вірусолог*, *гідробіолог*, *дендролог*, *дерматолог*, *діалектолог*, *епідеміолог*, *єгиптолог*, *ідеолог*, *іхтіолог*, *психолог*, *санскритолог*, *сексолог*, *філолог* тощо.

Частина іменників із словотвірним формантом **-лог** утворена шляхом поєднання двох іншомовних основ, які в інших словах можуть виконувати функцію префіксоїда (пор. *дендролог* (*дендро... і ...лог*) — *дендропарк* (*дендро... і парк*)). Так, у слові *дендропарк* перший компонент виконує роль префіксоїда, що за значенням співвідноситься зі словом «дерево», а у слові *дендролог* компонент **-лог** перебирає на себе роль класифікатора (виконує функцію суфіксоїда), і «формальний» префіксоїд виконує роль кореня (*біолог* — < *біо...+...лог*; *ідеолог* — < *ідея +...лог* тощо). Аналіз слів такого типу засвідчує узагальнене, класифікативне значення кінцевого елемента складного інтернаціонального слова.

За допомогою словотвірного суфіксоїда **-логія** (< грец. *logos* — слово, вчення — друга частина складних слів, яка відповідає поняттю «наука») утворюються назви наукових дисциплін, їх розділів, підрозділів (*андрологія*, *археологія*, *аудіологія*, *бібліологія*, *біологія*, *бріологія*, *венерологія*, *віктимологія*, *вірусологія*, *вітамінологія*, *вулканологія*, *гематологія*, *геронтологія*, *гідрологія*, *гінекологія*, *гістологія*, *дендрокліматологія*, *дендрологія*, *деонтологія*, *десмологія*, *дефектологія*, *дістологія*, *ембріологія*, *зоологія*, *карпологія*, *культурологія*, *наркологія*, *планетологія*, *помологія*, *приматологія*, *пульмонологія*, *реаніматологія*, *ревматологія*, *семасіологія*, *соціологія*, *стоматологія*, *політологія*, *фенологія*, *феноменологія*, *філологія*, *фразеологія*, *хорологія*), вчень (*астрологія*, *гносеологія*, *демонологія*, *дендрохронологія*, *есхатологія*, *монадологія*, *танатологія*, *трасологія*, *феноменологія*, *френологія*), напрямів (*рефлексологія*).

З другою інтернаціональною частиною **-логія** віділено й групу слів, що не прямо, а опосередковано відповідає поняттю наука: *дактилогія* — своєрідна форма мовлення, ручна азбука, що ґрунтується на використанні пальців рук; *гістерологія* — те саме, що гістерон-протерон, тобто особливий стилістичний засіб або логічна помилка; *гаплогія* — спрощення структури слова шляхом опущення одного з двох сусідніх однакових складів; *ідеологія* — система політичних, економічних, правових, моральних, естетичних, філософських і релігійних поглядів, що виражають інтереси певних класів або соціальних груп; *типологія* — класифікація предметів або явищ за спільними ознаками; *теологія* — богослов'я, систематизований виклад певних релігійних поглядів; *тавтологія* — у першому значенні троп, що полягає в повторному позначенні

вже названого поняття іншим словом або виразом додаткового уточнення його змісту, у другому значенні — вид логічної помилки у визначенні поняття; *дилогія* — два самостійні твори, поєднанні спільним ідейним задумом, героєм, зображення певних явищ; *патологія* у другому значенні (переносному) — відхилення від норми.

Отже, у процесі аналізу лексико-семантичних груп слів із суфіксоїдами *-метр, -метрія, -скоп, -скопія, -граф, -графія, -лог, -логія* іншомовного походження встановлено, що всі вони утворюють інтернаціональні терміни, які називають прилади, фахівців, назви різних наукових дисциплін, учень, методів дослідження. Найбільшу групу з широким значенням утворюють суфіксоїди *-логія* та *-графія*, де другий формант за значенням може наближатися до суфіксоїда *-логія*, а з більш спеціальним значенням — суфіксоїд *-скопія*. Причиною продуктивності цих групи є те, що інтернаціоналізми легко зливаються з структурою мови, в яку вони увійшли, та довго зберігають свою суспільну цінність.

Процес запозичення слів характеризується тим, що відбувається інтернаціоналізація не тільки словника мови, а й способів творення. Складні слова іншомовного походження поширені в багатьох мовах і мають інтернаціональний характер, зумовлений інтенсивним виникненням нових термінів.

Але у мовознавстві залишається ще багато відкритих питань, а саме: словотвірна природа суфіксоїдів у складних інтернаціональних словах, побудованих за меделлю «префіксоїд + суфіксоїд»: *біологія, георгафія, біотелеметрія, біогеній, галогенез, динамограф, археографія, гіпобіоз, гістоліз, бібліоман, графофобія, віброфон, гідростат, бластокінез*; визначення кількості афіксоїдів іншомовного походження з різних галузей науки; здатність запозичених афіксоїдних основ сполучатися з питомими основами тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Григорьев В.П. Так называемые интернациональные сложные слова в современном русском языке // *Вопр. языкознания*. — 1959. — № 1. — С. 64-78.
2. Критенко А.П. Грецькі елементи в українській мові // *Мовознавство*. — 1974. — №6. — С. 28-35.
3. Куньч З. Греко-латинські терміноелементи в українській риторичній термінології // *Українська термінологія і сучасність: Матеріали II Всеукраїнської наук. конференції*. — К., 1997. — С. 72-74.
4. Микитич Л.Д. Иноязычная лексика. — Л.: Просвещение, ЛО, 1967. — 103 с.
5. Канделаки Т.Л. Об одном типе словаря международных терминологических элементов // *Филол. науки*. — 1967. — №2. — С. 37-49.
6. Крысин Л.П. Иноязычные слова в современном русском языке. — М.: Наука, 1968. — 208 с.
7. Крысин Л.П. Лексическое заимствование и калькирование в русском языке последних десятилетий. — 2002. — № 6. — С. 27-34.
8. Лотте Д.С. Вопросы заимствования и упорядочения иноязычных терминов и терминологических элементов. — М.: Наука, 1982. — 149 с.